

Основи стратегічного планування на рівні ОТГ

10 лютого 2021

Консультанти: Проскурнін В. Ковра І.
для Асоціації ОТГ

Яка користь від ПЛАНУВАННЯ?

- Точно **визначених** цілей можна досягти
- ПРОГНОЗУВАННЯ - перетворення **невідомості** в прорахований ризик

Стратегічне планування – це усвідомлення того:

- «ХТО ми?»
- «куди ми прагнемо рухатись?»
- «як туди дістатись?»

Стратегія розвитку громади

- це узагальнена **КОНЦЕПЦІЯ**
досягнення громадою
самостійно поставленої **МЕТИ** у
спільній праці

СТРАТЕГІЯ розвитку - це:

- **ДОГОВІР** між членами громади про **активне** творення **МАЙБУТНЬОГО**
- **Інструмент** впровадження **ЗМІН**

Навіщо громаді СТРАТЕГІЧНЕ планування власного розвитку?

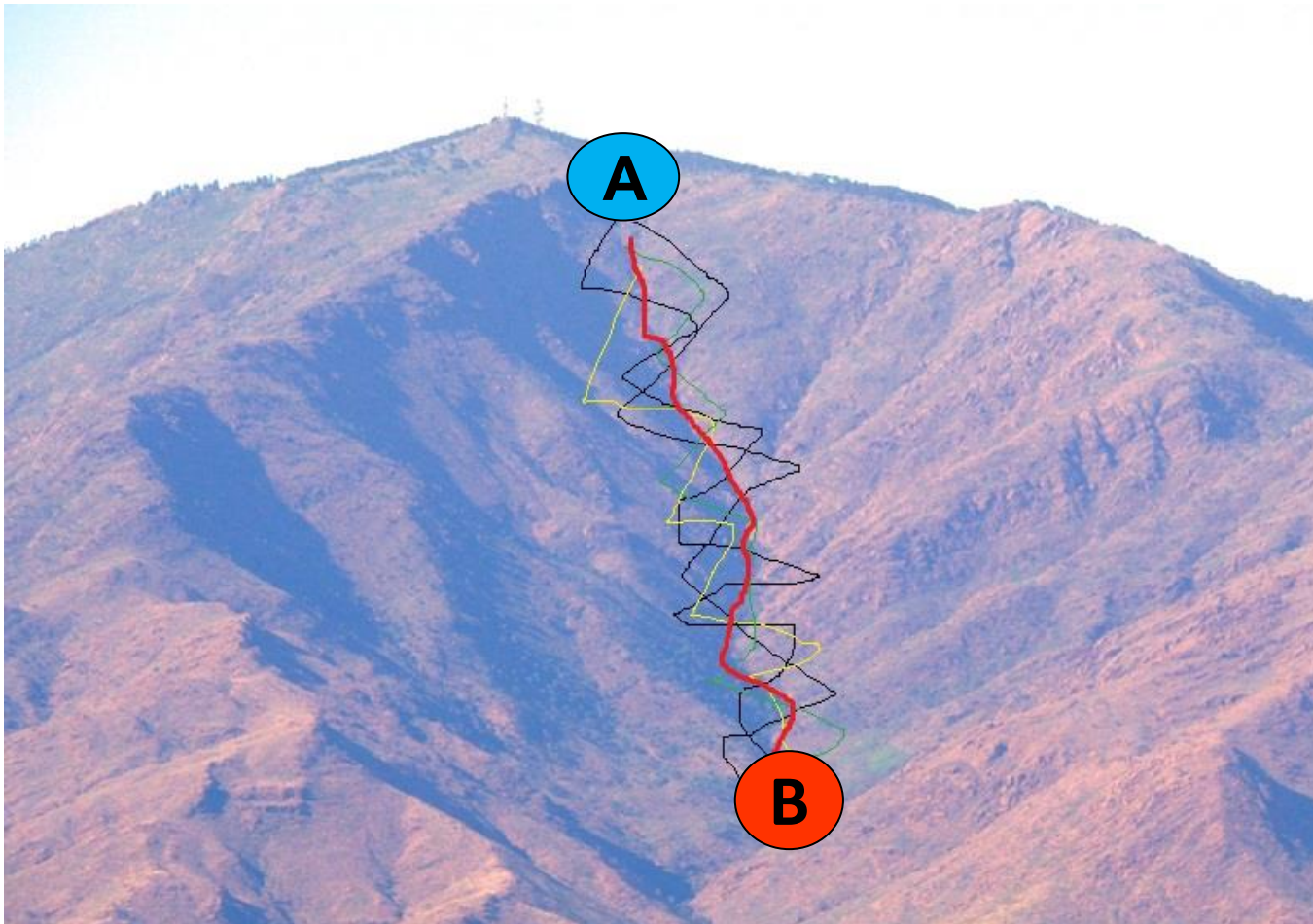
- Ефективне використання **власних РЕСУРСІВ**
- Доступ до **ЗОВНІШНІХ РЕСУРСІВ**

Розвиток громади та якість життя

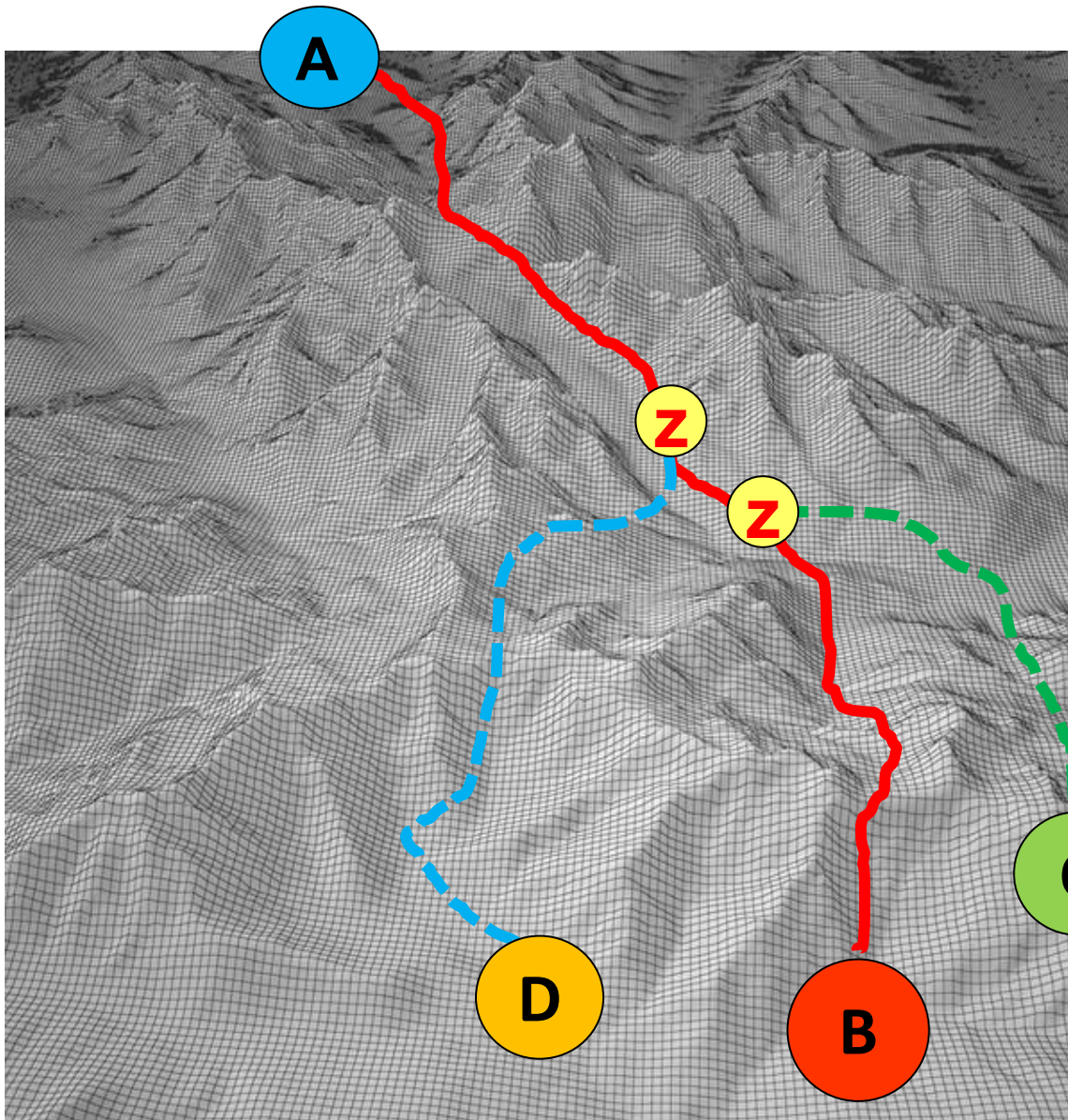

«ЛАНДШАФТНИЙ ПІДХІД»

— шлях найменшого опору руху системи

Альтернативні шляхи на «ландшафті»

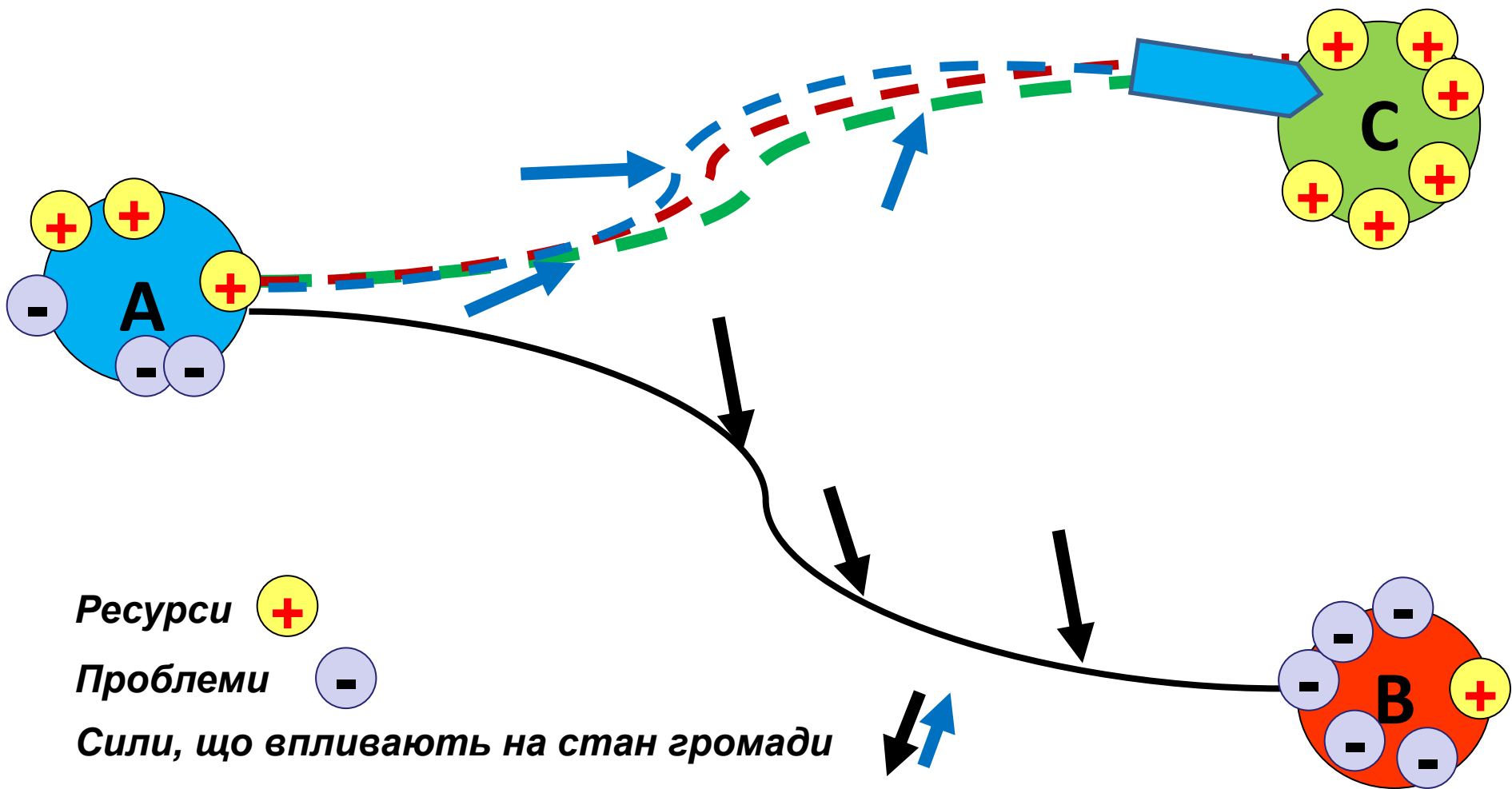

— «Базова» траєкторія

- - - Альтернативні шляхи

Ⓩ Точки біфуркації

**СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ – це
ЦІЛЕСПРЯМОВАНИЙ ВПЛИВ НА ШЛЯХ
(сценарій) РОЗВИТКУ ГРОМАДИ, як СИСТЕМИ**

Два етапи стратегічного менеджменту:

РОЗРОБКА Стратегії: встановлення критеріїв, визначення Бачення і пріоритетних напрямів, постановка стратегічних цілей

Громада

РЕАЛІЗАЦІЯ Стратегії: розробка конкретних планів дій, впровадження проектів, моніторинг результатів і коригування планів

ОМС

Законодавство **для ОМС**

- Бюджетний Кодекс України та
- Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»,

*які передбачають, що **розвиток території** забезпечується через визначення та досягнення **стратегічно** важливих ЦІЛЕЙ за обраними НАПРЯМАМИ.*

Нормативні документи для ОМС

- Рекомендації Мінрегіону щодо СП - для **ОБЛАСНИХ** адміністрацій
- Методика СП в ОМС має бути **підходящою** для територіальної громади
- Методику стратегічного планування ОМС обирає **самостійно**

ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ

ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ

Робоча група – функції:

обговорення і затвердження шляхом **консенсусу** всіх **ключових рішень**, пов'язаних з розробкою і реалізацією

Стратегії

Процес стратегічного планування

алгоритм типового процесу

- **Критерії**
- **Профіль**
- **Опитування бізнесу, лідерів, мешканців**
- **Проблеми**

- **Місія. Бачення.**
- **Напрями розвитку**
- **SWOT за напрямками**
- **Стратегічні цілі**
- **Оперативні цілі**

- **Проекти**
- **Плани дій**
- **Прийняття радою**
- **Моніторинг**
- **Оцінка**
- **Коригування**

ПРИКЛАД (2000 р.) **КРИТЕРІЇВ (індикаторів)** **досягнення БАЧЕННЯ**

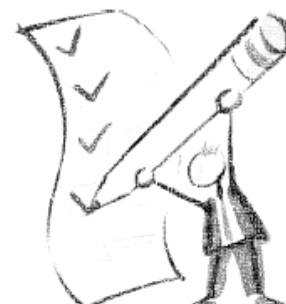
Місто ШАНХАЙ до 2010 року:

- Середній строк **освіти** нових працівників – 14,5 років
- Проникнення **Інтернету** – 68%
- Зменшення споживання **енергії** на од. ВВП на 20%
- 3% ВВП міста витрачається на захист **довкілля**
- 80% міських **відходів** переробляється
- 85% часу на рік повітря **чисте**
- Середня тривалість **життя** перевищує 80 років

ПРИКЛАД

1. Повышение бюджетобеспеченности каждого жителя ОТГ на 20 %
2. Увеличение долевого участия предпринимателей в формировании городского бюджета до 30 % за счет регистрации новых предприятий
3. Достижение положительного миграционного сальдо трудоспособного населения
4. Строительство дополнительных 1000 квартир.

Профіль громади

Аналітично-описова частина до Стратегії розвитку

- **Дослідження:**
 - ресурсів і можливостей території
 - потреб місцевих і зовнішніх споживачів
 - проблем
- **Конкурентні СТРАТЕГІЧНІ передумови розвитку громади**
- **Необхідна але достатня СТРУКТУРОВАНА ІНФОРМАЦІЯ для стратегічного аналізу!**

Структура документу ОАЧ Стратегії (Профіль)

ПРИКЛАД

1. ХАРАКТЕРИСТИКА ГРОМАДИ ТА РЕГІОНУ	6
1.1. КОРОТКА ХАРАКТЕРИСТИКА МІСТА	6
1.2. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОРГАН МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	8
1.3. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОБ'ЄДНАННЯ ГРОМАДЯН І ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ	9
1.4. ІСТОРИЧНА ДОВІДКА	9
1.5. КОРОТКА ХАРАКТЕРИСТИКА ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	10
1.6. КОРОТКА ХАРАКТЕРИСТИКА МІСТ – КОНКУРЕНТІВ.....	11
2. ЗЕМЕЛЬНІ ТА ПРИРОДНІ РЕСУРСИ	13
2.1. ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ І ТЕРИТОРІЯ МІСТА (СТРУКТУРА)	13
2.2. МІСТОБУДІВНІ ДОКУМЕНТИ	15
2.3. ПРИРОДНІ РЕСУРСИ	15
2.4. КЛІМАТИЧНІ УМОВИ.....	15
3. НАСЕЛЕННЯ І ТРУДОВІ РЕСУРСИ	16
3.1. ЧИСЕЛЬНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ І ДЕМОГРАФІЧНА СИТУАЦІЯ	16
3.2. ЗАЙНЯТІСТЬ НАСЕЛЕННЯ ТА БЕЗРОБІТТЯ	19
3.3. ДОХОДИ НАСЕЛЕННЯ І ЗАРОБІТНА ПЛАТА	21
4. ЕКОНОМІКА	23
4.1. СУБ'ЄКТИ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	23
4.2. СТРУКТУРА ЕКОНОМІКИ ТА РОЗВИТОК ГОЛОВНИХ СЕКТОРІВ	23
4.3. РОЗВИТОК МАЛОГО І СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ	27
4.4. ФІНАНСОВА ІНФРАСТРУКТУРА ТА МЕРЕЖА ПІДТРИМКИ БІЗНЕСУ	28
4.5. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ	28
4.6. ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ	30
4.7. МІСЬКИЙ БЮДЖЕТ	32
5. ТРАНСПОРТНА ІНФРАСТРУКТУРА І ЗВ'ЯЗОК	34
6. ІНФРАСТРУКТУРА ТОРГІВЛІ ТА ПОСЛУГ	36
6.1. МЕРЕЖА ЗАКЛАДІВ ТОРГІВЛІ ТА ГРОМАДСЬКОГО ХАРЧУВАННЯ	36
6.2. МЕРЕЖА ЗАКЛАДІВ ПОБУТОВОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ	36
6.3. ТУРИСТИЧНА ІНФРАСТРУКТУРА	37
7. ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНА ТА ЕНЕРГЕТИЧНА ІНФРАСТРУКТУРА.....	39
7.1. ЖИТЛОВИЙ ФОНД	39
7.2. КОМУНАЛЬНА ІНФРАСТРУКТУРА ТА ІНЖЕНЕРНІ МЕРЕЖІ	39
7.3. ЕНЕРГОСПОЖИВАННЯ ТА ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ	41
8. ОСВІТНЯ, НАУКОВА ТА СОЦІАЛЬНА ІНФРАСТРУКТУРА.....	42
8.1. МЕРЕЖА ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ	42
8.2. НАУКОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ МІСТА	42
8.3. МЕРЕЖА ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	44
8.4. ЗАКЛАДИ КУЛЬТУРИ	45
9. СТАН НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА	47

ПРИКЛАД

ПРОФІЛЬ ПИРЯТИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ СТАНОМ НА 01.01.2020

Рис.1. Територія Пирятинської об'єднаної громади

ПРИКЛАД

Площа ОТГ – **931,3** кв. км. Населення - **30,6** тис. осіб.

ПРИКЛАД

**Місто Пирятин +
16 старостатів:
Олександрівський,
Калиновомостівський,
Березоворудський,
Білоцерківський,
Великокручанський, Вікторійський,
Грабарівський, Давидівський,
Дейманівський, Каплинцівський,
Куріньківський, Малютинський,
Сасинівський, Смотриківський,
Теплівський, Харківецький**

45 населених пунктів

Рис.6. Чисельність мешканців у Пирятинській об'єднаній громаді 30,6 тис. осіб.

Рис.8. Розподіл населення у громаді за віком

ПРИКЛАД

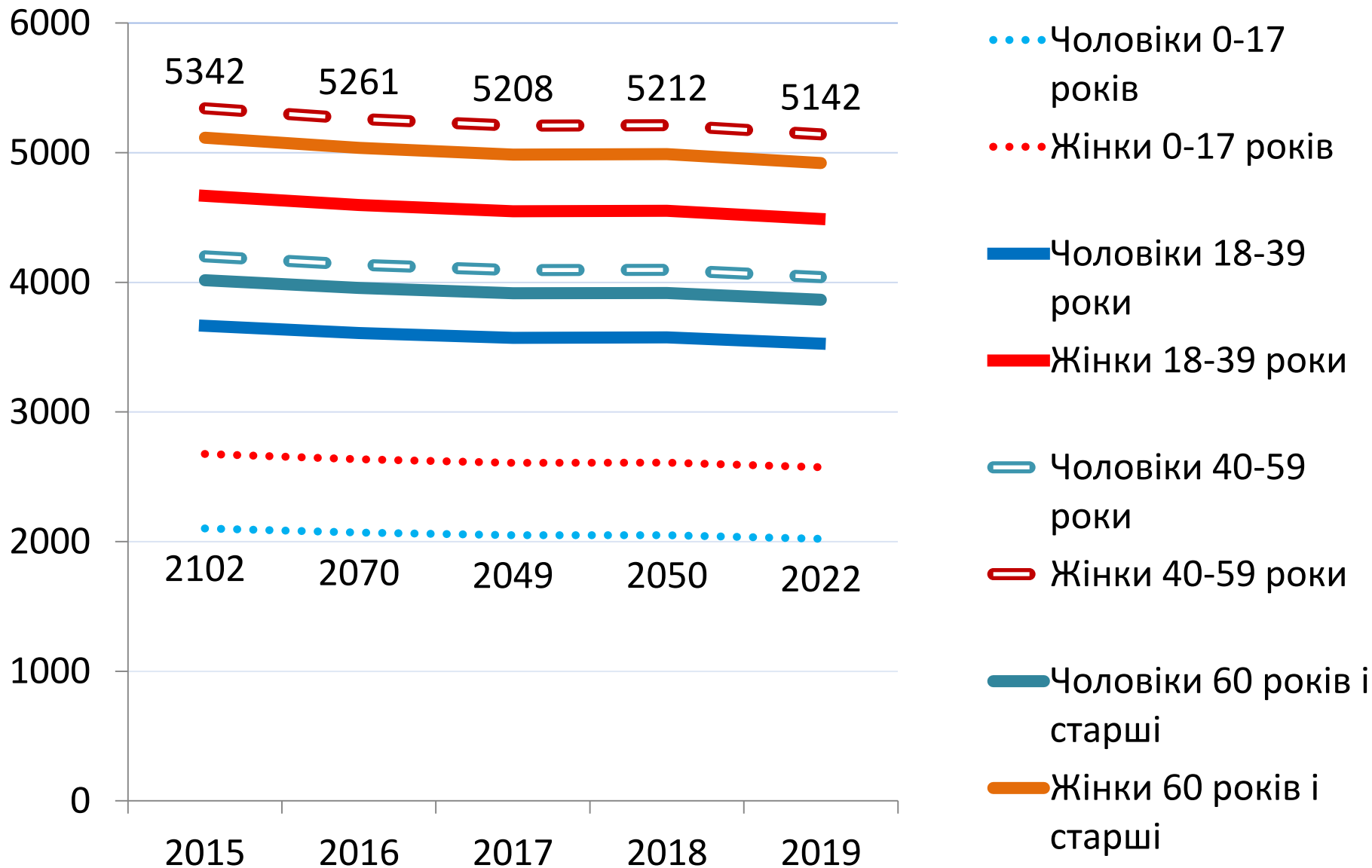

Рис.11. Працевдатне та зайняте населення, осіб

ПРИКЛАД

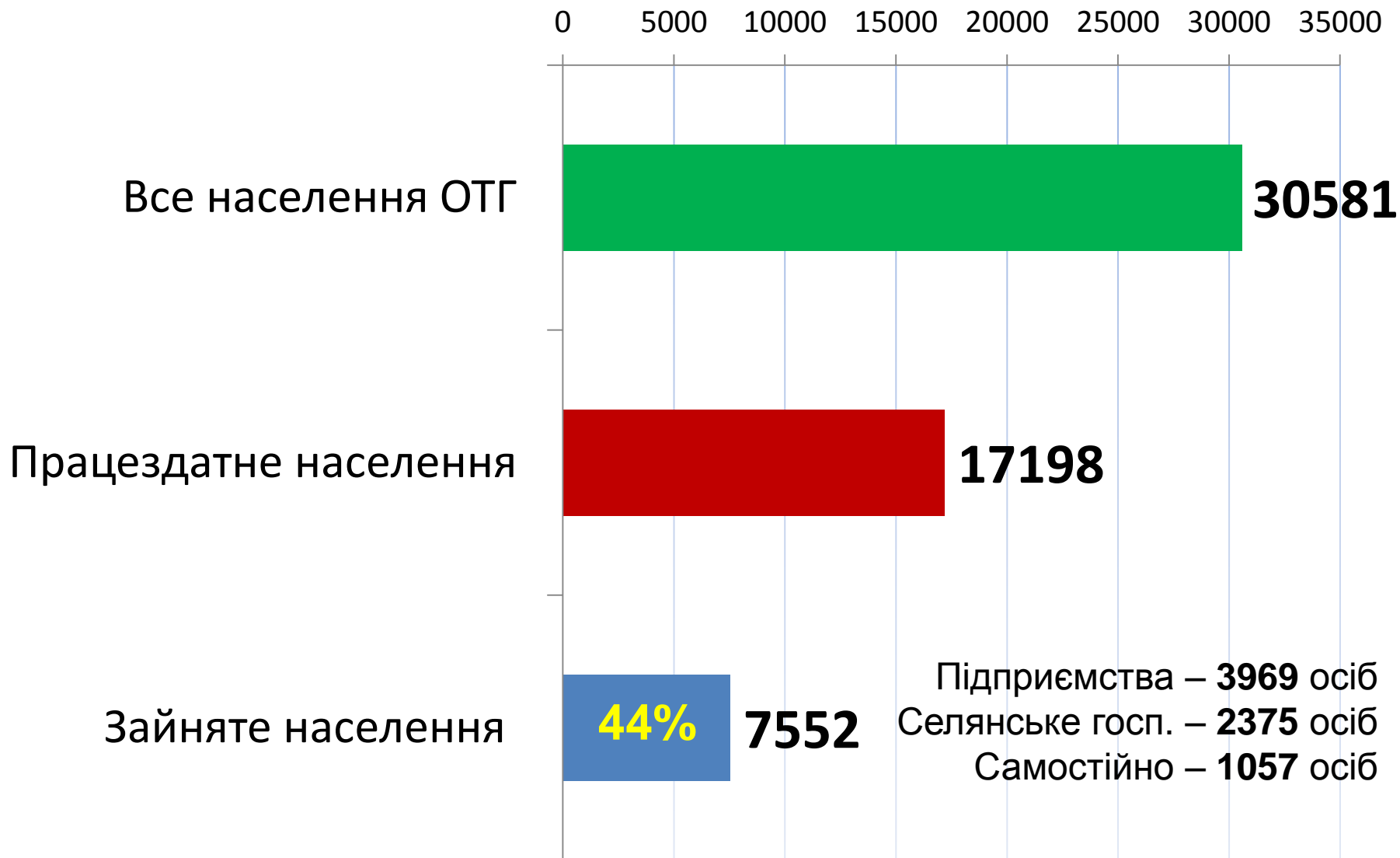

Рис.14. Обсяг продукції, послуг за видами діяльності, порівняні ціни, % , 2019

ПРИКЛАД

Загальний обсяг продукції та послуг 2866 млн. грн.

Рис.15. Обсяг продукції та послуг за видами діяльності в ОТГ, тис. грн.

ПРИКЛАД

Загальний обсяг продукції та послуг 2866 млн. грн.

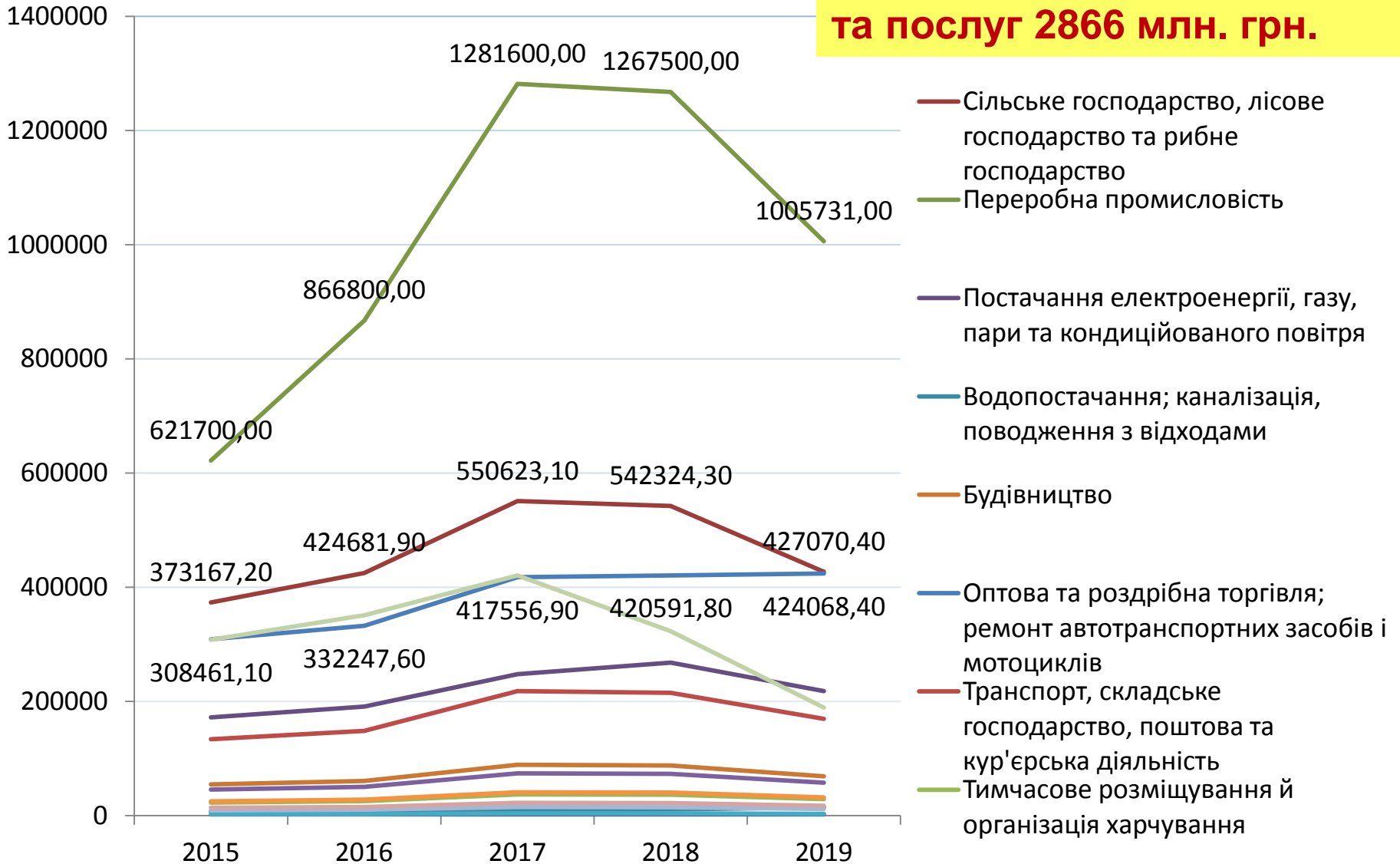

Рис.16. Структура прямих іноземних інвестицій, млн. доларів, усього з 1990 р.

ПРИКЛАД

Разом - 248 млн. дол.

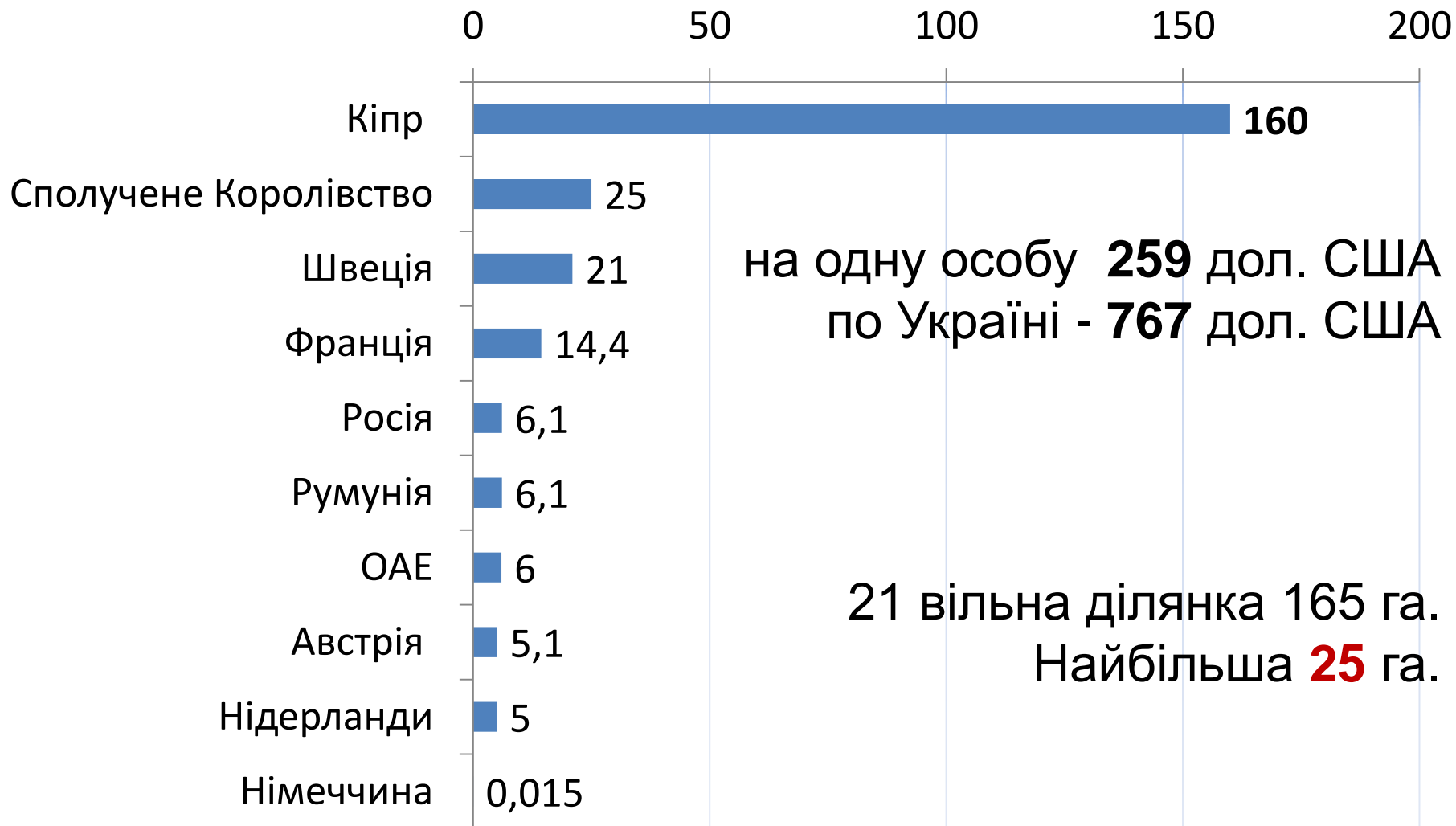
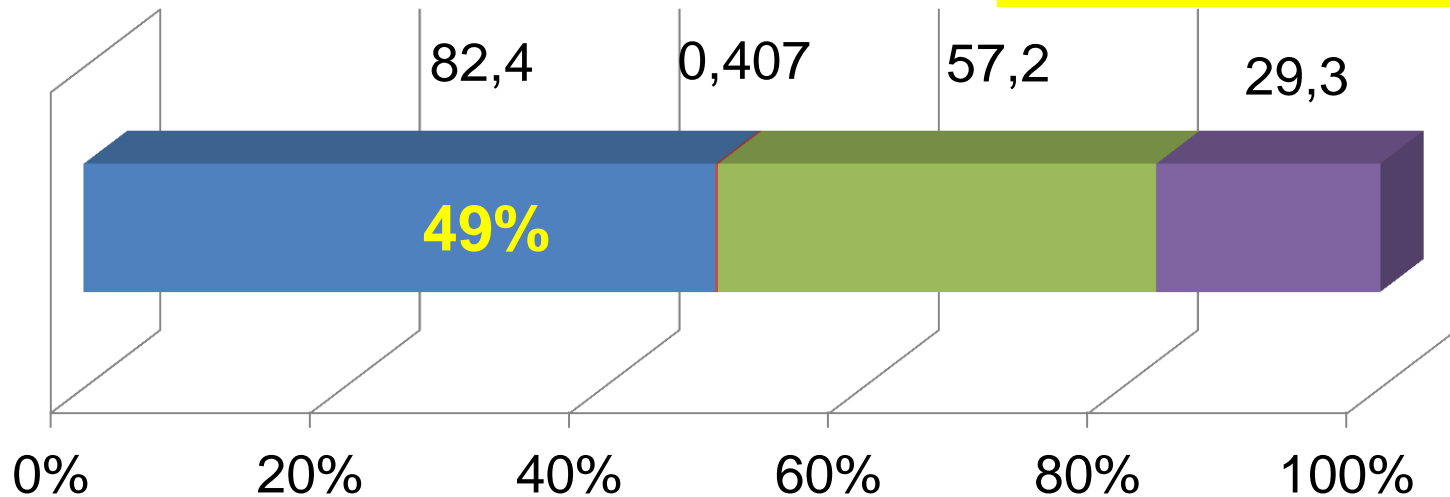

Рис.18. Структура податкових надходжень ОТГ, млн. грн., 2019

ПРИКЛАД

- Прибутковий податок з громадян / Податок з доходів фізичних осіб
- Податок на прибуток підприємств комунальної власності
- Місцеві податки та збори
- Плата (податок) за землю

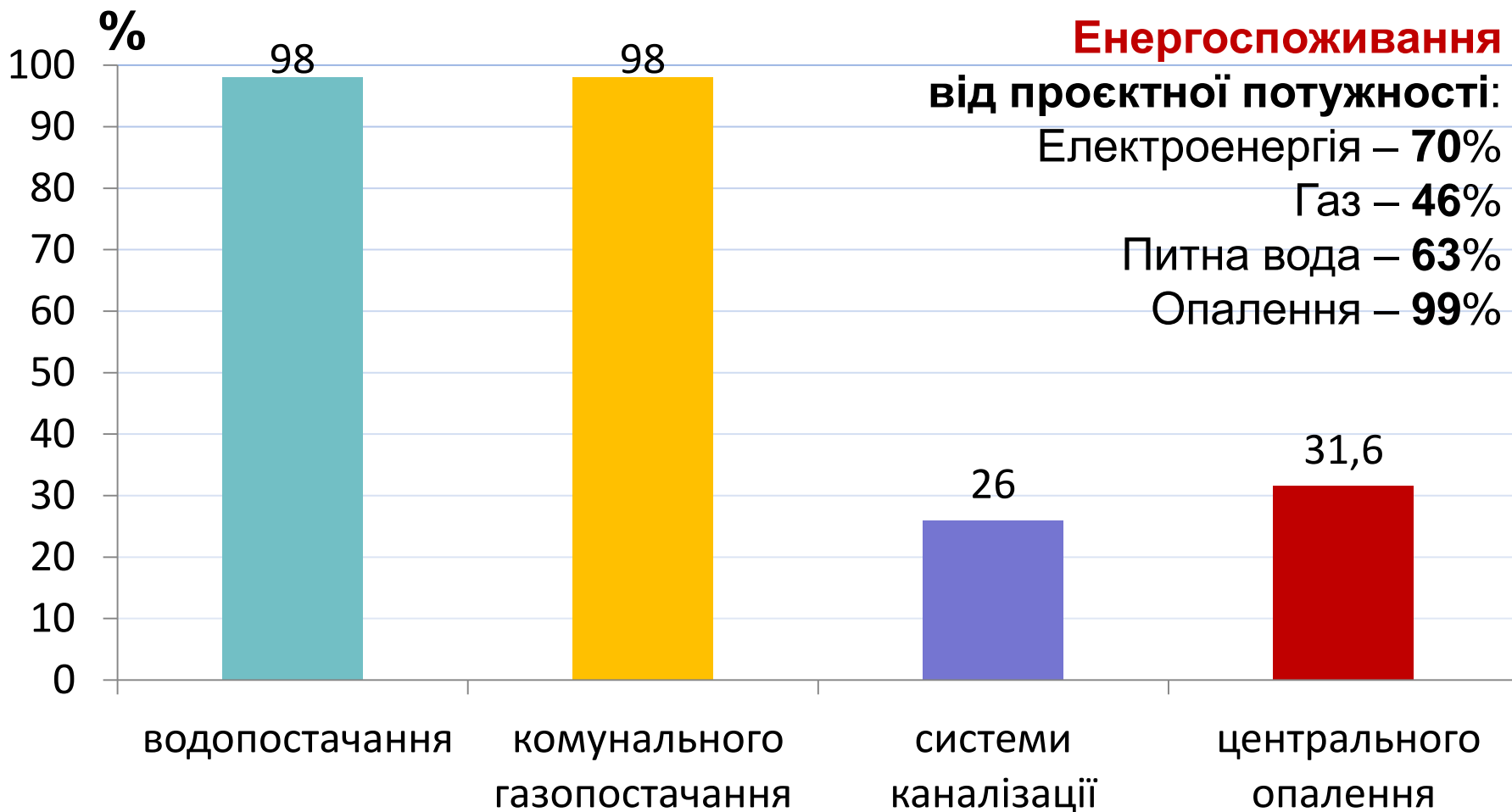
Власні податкові надходження ОТГ 173,6 млн. грн.

**Доходи на 1-го мешканця 4,8 тис. грн.
Рівень дотаційності бюджету 2,1%**

Рис.10. Частка помешкань, підключених до

ПРИКЛАД комунальних мереж, 2019, %

Таблиця 13. Забруднення повітря, ПІТОМА ВАГА на 1 кв. км, 2019 р.

ПРИКЛАД

	<i>SO₂(діоксид сірки), кг на 1 кв км</i>	<i>NO_x (оксиди азоту), кг на 1 кв км</i>	<i>CO₂ (діоксид вуглецю), тон на кв км</i>
Викиди по ОТГ	5,5	23,4	2
Викиди по Україні	1120,0	381,1	200
Частка показника від по Україні, %	0,49 %	6,14%	1,07%

Опитування мешканців ГРОМАДИ

ПРИКЛАД: Анонімна анкета

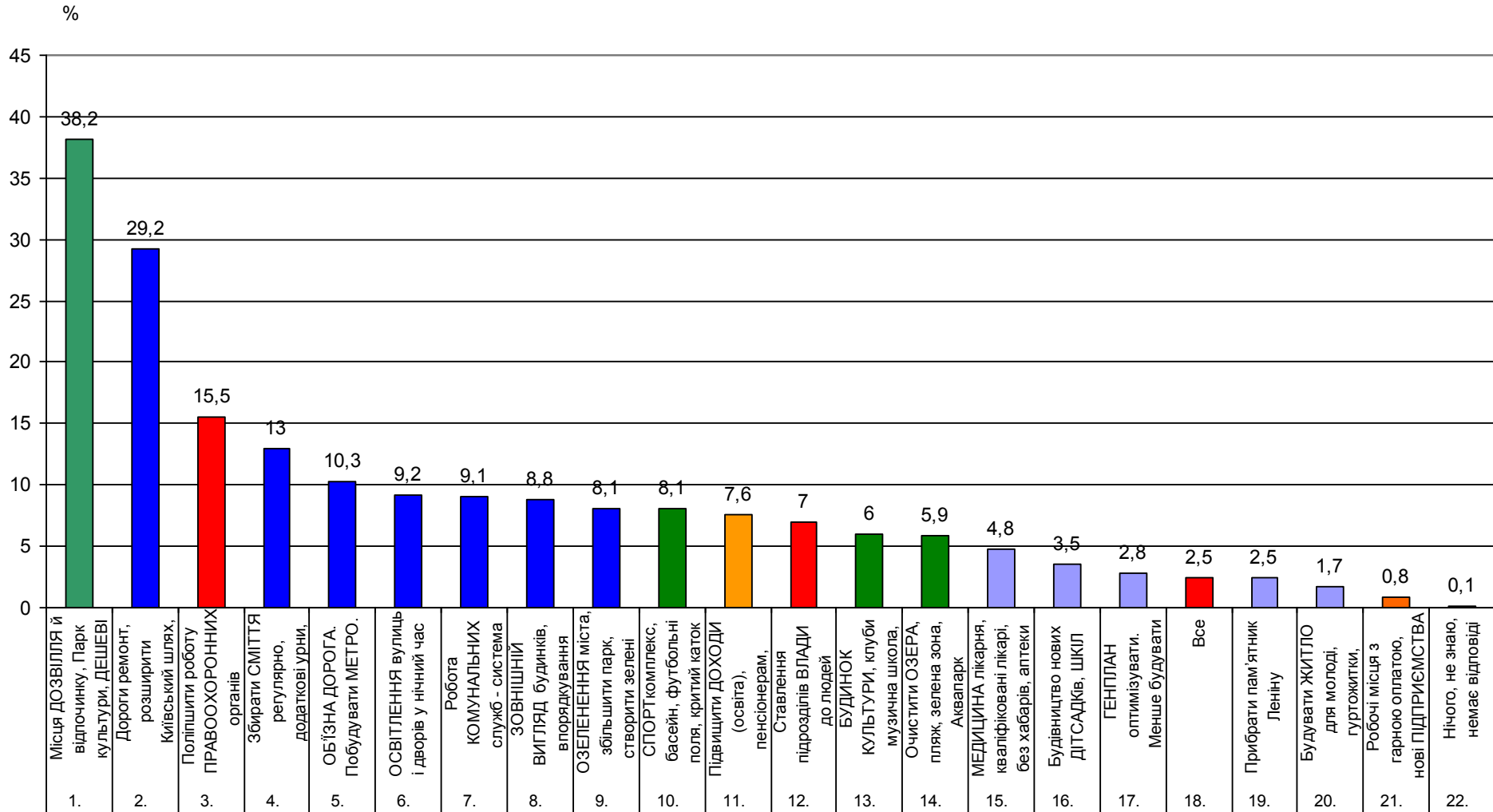
- Що Вам подобається в нашій громаді?
- Що Ви хотіли б змінити?
- Якою би Ви хотіли бачити громаду через 10 років?

Відкриті відповіді

(без попередньо зазначених варіантів)

ПРИКЛАД: Що Ви хотіли б змінити?

Вивчення думки підприємців (приклад)

- Анкета з *26 стандартними запитаннями*
- **Об'єктивні дані** – кількість працівників, заробітна платня, обсяги експорту, інвестиції
- **Суб'єктивні дані** – оцінка рівня послуг місцевої влади, перешкоди розвитку, якість робочої сили

Приклад: НАПРЯМИ РОЗВИТКУ

Опитування ЛІДЕРІВ громади

Думки та пропозиції

- *депутатів,*
- *працівників ОМС та державних службовців,*
- *партійних та громадських лідерів, тощо.*

ПРИКЛАД Галузі виробництва (види економічної діяльності) громади та перспективи їх росту

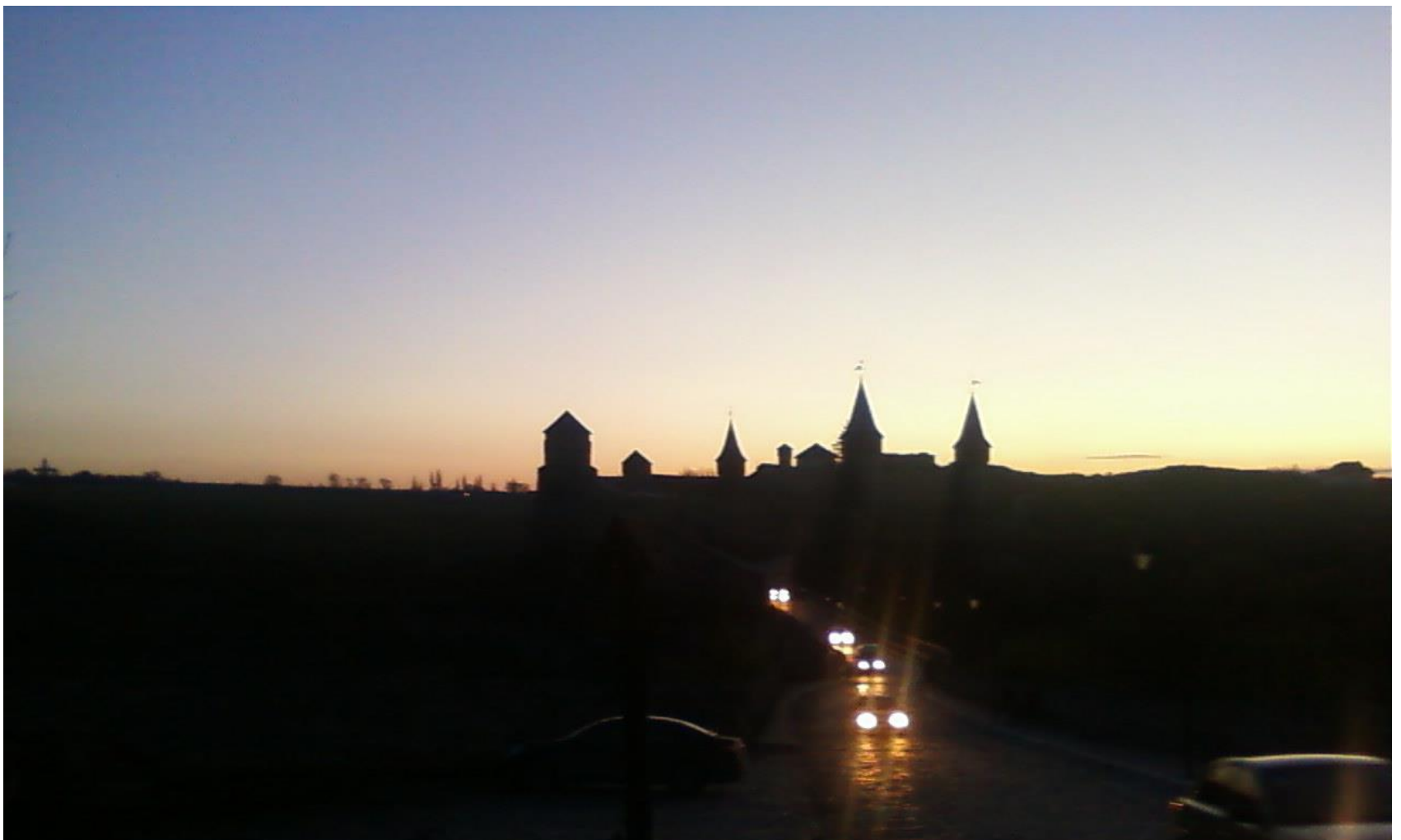

Місія громади

- - це основне її **ПРИЗНАЧЕННЯ**, причина появи, унікальні особливості та конкурентні переваги (ресурси), місце в економічній системі регіону (держави, світу)
- - це **САМОІДЕНТИФІКАЦІЯ** громади у сучасному світі

Місія

Андріївська громада - степова перлина східної України, розташована на родючих землях з покладами глини, водоймами, рідкісними рослинами, запасами цілющої джерельної води, де мешкають дружні, гостинні, працьовиті люди...

Основне призначення громади може з часом **змінюватися** – згідно **Бачення**

Стратегічне Бачення

- це уявлення **громадян** про те, як громада (*місто, село, район*) має виглядати в **майбутньому**
- це **САМОВИЗНАЧЕННЯ** громади у майбутній картині світу

Бачення – це сукупність
НАПРЯМІВ розвитку

ПРИКЛАД БАЧЕННЯ

- **Новоукраїнська громада - житниця** центральної України з ефективними технологіями **зерно-переробки**, центр раціонального видобутку **граніту** та цілющої артезіанської **води**, край відтворення природних джерел **енергії**, **енергетично незалежна** самодостатня **громада** з конкурентним **підприємницьким** середовищем, центр зеленого **туризму**; **екологічно чисте зелене** місце, **культурно-освітній спортивний** центр, джерело **дитячої** мрії та **творчості**.

БАЧЕННЯ громади у 2025 р.

ПРИКЛАД

Пирятинська міська територіальна громада - край чарівної природи на перетині двох найчистіших річок Удай та Перевод, старовинний форпост Київської Русі, що знаходиться на перехресті міжнародних шляхів, на межі трьох областей чорноземного регіону, торгівельний центр та сирна столиця Полтавщини. Тут живуть працелюбні та освічені люди, які спільними зусиллями *створили* відкритий для інвестування, потужний логістичний центр, самодостатню, красиву, чисту, ошатну, затишну, безпечну, зелену європейську територіальну громаду високої культури з активними відповідальними громадянами та професійним самоврядуванням.

ТЕРМІНИ ПЛАНУВАННЯ (горизонт **Бачення**)

- **Стратегія розвитку на 8 – 10 років**
- **Плани дій (проекти) на кожні 2 – 3 роки**

СЦЕНАРІЙ розвитку Пирятинської громади

ПРИКЛАД

Диверсифікація структури місцевої промисловості через розвиток збалансованого підприємництва та маркетинг території громади, що сприятиме модернізації інфраструктури громади та, разом з підвищенням рівня згуртованості громадян, забезпечить їм високу якість життя.

ПРОБЛЕМА

- ПРОБЛЕМНА ситуація – стан наростаючого **дискомфорту**
- - "що робити - невідомо!"
- *Сама собою ситуація не повернеться в зону комфорту.*

Громада N. ПРОБЛЕМИ.

ПРИКЛАД

Кількість згадувань.

- Недостача робочих місць **14**
- Проблеми дозвілля молоді **13**
- Побутові відходи **9**
- Низький рівень відповідальності громадян **6**
- Виробництва потребують модернізації **5**
- Відтік оборотного капіталу (бізнес) **5**
- Не підтримується малий бізнес **5**
- Відсутність діалогу між владою, бізнесом та громадою **5**
- Тіньова зарплата, несплата податків **4**
- Зношена МТ база ЖКГ **4**
- Неналежне водопостачання, водовідведення **4**

Сфери РОЗВИТКУ громади

ПРИКЛАД

- **Економіка** (підтримка бізнесу, залучення інвестицій...)
- **Інфраструктура** комунальна (інженерна, транспортна, **довкілля...**)
- **Соціальна сфера** (людські ресурси, згуртованість, довіра, якість життя...)

Напрями розвитку громади

ПРИКЛАД

А. Економічний розвиток громади

В. Створення комфортних умов на території громади

С. Створення свідомої та активної громади з високою якістю життя

SWOT-аналіз

(за сферами або напрямками)

<p>S (СИЛЬНІ СТОРОНИ)</p> <p>ПОЗИТИВНІ ВНУТРІШНІ ФАКТОРИ</p>	<p>W (СЛАБКІ СТОРОНИ)</p> <p>НЕГАТИВНІ</p>
<p>ПОЗИТИВНІ ЗОВНІШНІ ФАКТОРИ</p> <p>O (МОЖЛИВОСТІ)</p>	<p>НЕГАТИВНІ</p> <p>T (ЗАГРОЗИ)</p>

ПРИКЛАД: SWOT- аналіз сфери **ЕКОНОМІКИ** міста Б

Сильні сторони (внутрішні)	Слабкі сторони (внутрішні)
<ul style="list-style-type: none"> ○ Аеропорт на перехресті повітряних шляхів світу, та сухопутних транспортних шляхів України ○ Гарна транспортна система та розв'язка ○ Доставка пасажирів по місту ○ Розвинута диверсифікована місцева економіка ○ Історичне минуле ○ Стале інвестування капіталів у розвиток економіки міста ○ Відсутність екологічно небезпечних промислових підприємств 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Транзитний проїзд через центр міста - висока загазованість від автотранспорту ○ Низький рівень благоустрою ○ Застаріла комунальна сфера: проблема чистої води, зношені каналізаційні споруди ○ Висока енергоємність комунального господарства ○ Сміттєзвалище неупорядковане та розміщене поблизу міста ○ Відсутність заводу з переробки твердих відходів ○ PEC - недержавне підприємство
Можливості (зовнішні)	Загрози (зовнішні)
<ul style="list-style-type: none"> ○ Зростання попиту на с.г. продукцію – (розвиток аграрного бізнесу) ○ Розвиток міжнародних транспортних коридорів – (для створення логістичного центру управління вантажопотоками) ○ Зростання рівня контролю екологічного стану регіону – (краща якість середовища) ○ Зростання в регіоні попиту на трудові ресурси – (навчання фахівців, необхідних регіону) ○ Зростання попиту на туристичні ресурси регіону, - (розвиток міжнародного ділового туризму, фестивалів) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Політична нестабільність в країні, - (не приведення законів у відповідність до вимог часу). ○ Недосконалість Законів – (високі податки на зарплатню) ○ Збільшення кількості транзитного транспорту – (погіршення екології) ○ Підвищення рівня ґрунтових вод – (підтоплення міста) ○ Покращання умов праці в Києві – (відтік робочої сили, зменшення кількості молоді)

СТРУКТУРА СТРАТЕГІЇ

ПРИКЛАД

**МІСІЯ
СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ**

Напрям А

Стратегічна ціль А.1

Оперативна ціль А.1.1.

Завдання А.1.1.1.

Напрям Б

Стратегічна ціль Б.1

Оперативна ціль Б.1.1.

Завдання Б.1.1.1.

Напрям В

Стратегічна ціль В.1

Оперативна ціль В.1.1.

Завдання В.1.1.1.

СТРАТЕГІЧНІ ЦІЛІ

Стратегічна ціль – це бажаний результат та спосіб “цілеспрямованої” діяльності у рішенні ключової проблеми та\або реалізації можливості з оптимальним використанням ресурсів

ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ

Оперативна ціль – це сукупність конкретних, обмежених у часі дій (заходів, прехтів) щодо досягнення стратегічної ціль.

Сукупність **оперативних ціль** складає стратегічну ціль.

ПРИКЛАД: Напрям В. Розвиток туризму

Стратегічні цілі

В.1

Сприяти створенню інфраструктури розваг, відпочинку та обслуговування транзитних туристів

В.2

Створити нові туристичні продукти і систему підтримки розвитку туризму

В.3

Забезпечити збереження навколишнього середовища

В.4

Створити туристичний бренд міста

Оперативні цілі

В 1.1 Сприяти розвитку бізнесів, пов'язаних з обслуговуванням транзитних туристів

В1.2 Створити систему надання послуг автомобілістам

В1.2 Створити систему надання послуг автомобілістам

В2.2 Розробити комплексні туристичні маршрути.

В2.3 Провести дослідження щодо перспектив розвитку у місті певних видів туристичного бізнесу. Сприяти розвитку нових (у т. ч. ексклюзивних) видів туризму у місті

В2.4 Стимулювати розвиток сільського (зеленого) туризму

В2.5 Створити систему промоції учасників туристичного кластеру

В 3.1 Вивчити доцільність отримання для території міста статусу рекреаційної зони

В 3.2 Запровадити систему виховання екологічного мислення у населення

В 3.3 Оптимізувати систему утилізації сміття

В 3.4 Розробити проект використання запасів питної води

В 3.5 Запровадити програму моніторингу екологічного стану в місті

В 4.1 Опрацювати історичну складову розвитку міста

В 4.2 Впровадити програму відновлення та збереження пам'яток історії і архітектури

В 4.3 Відновити традицію фестивалів «Олешківські забави»

В 4.4 Запровадити систему інформування про туристичні пропозиції міста

Система індикаторів. ПРИКЛАД

ПРИКЛАД**Стратегія розвитку Житомирської області****Стратегічні цілі.****1. Стійкий розвиток багатогалузевої економіки області****2. Розвиток сільських територій та територій навколо міст регіону****Оперативні цілі.**

1.1. Розвиток інноваційного та конкурентоспроможного промислового сектору

2.1. Підвищення продуктивності сільськогосподарського сектору

1.2. Зміцнення малого та середнього підприємництва

2.2. Розвиток можливостей для диверсифікації економіки у сільській місцевості

1.3. Стимулювання економіки регіону, виробництва продукції та інвестиційного потенціалу

2.3. Підвищення життєздатності сіл, селищ та малих міст

1.4. Розвиток внутрішнього туризму

Стратегія розвитку Станишівської ОТГ**Напрями розвитку Станишівської ОТГ****Напрямок А.**
Сталий економічний розвиток**Напрямок В.**
Розвиток комфортного та безпечного середовища**Напрямок С.**
Розвиток людського капіталу**СТРАТЕГІЧНІ ЦІЛІ**

А.1. Місцеві фінанси

В.1. Цивільний захист населення та безпека

С.1. Освіта

А.2. Інвестиції та бізнес

В.2. Розвиток сільських територій

С.2. Соціальна мобілізація та активізація громади

А.3. Туризм

В.3. Соціальний захист населення

С.3. Здоровий спосіб життя

А.4. Міжмуніципальне співробітництво

В.4. Збереження довкілля

С.4. Культура. Творча громада

В.5. Охорона здоров'я

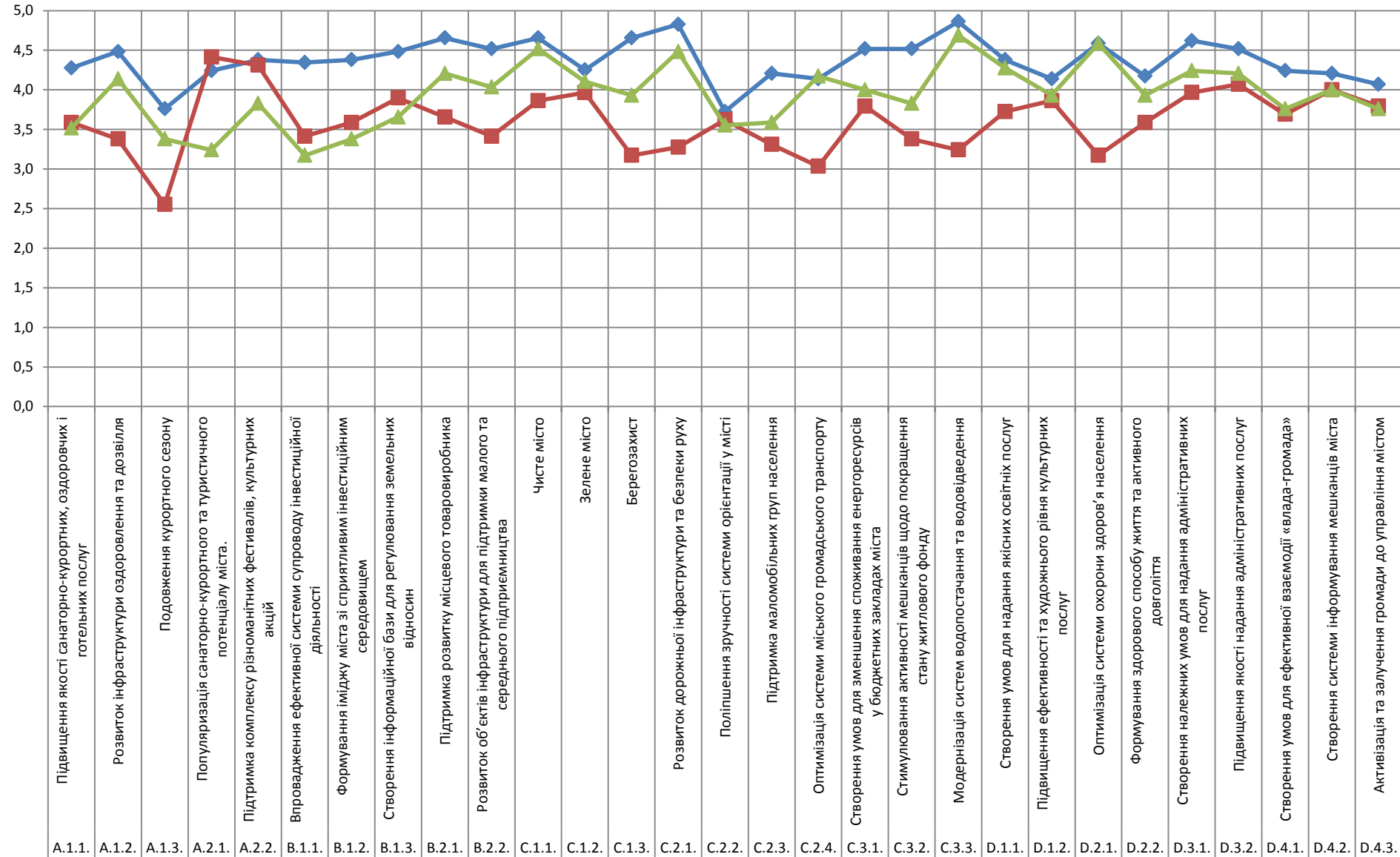
ОЦІНКА оперативних цілей стратегії (або проектів плану дій)

- **Необхідність** проекту та його вплив на розвиток громади.
- **Здійсненність** проекту, доступність ресурсів на впровадження.
- Вплив проекту на мешканців та **сприйняття** його громадою.

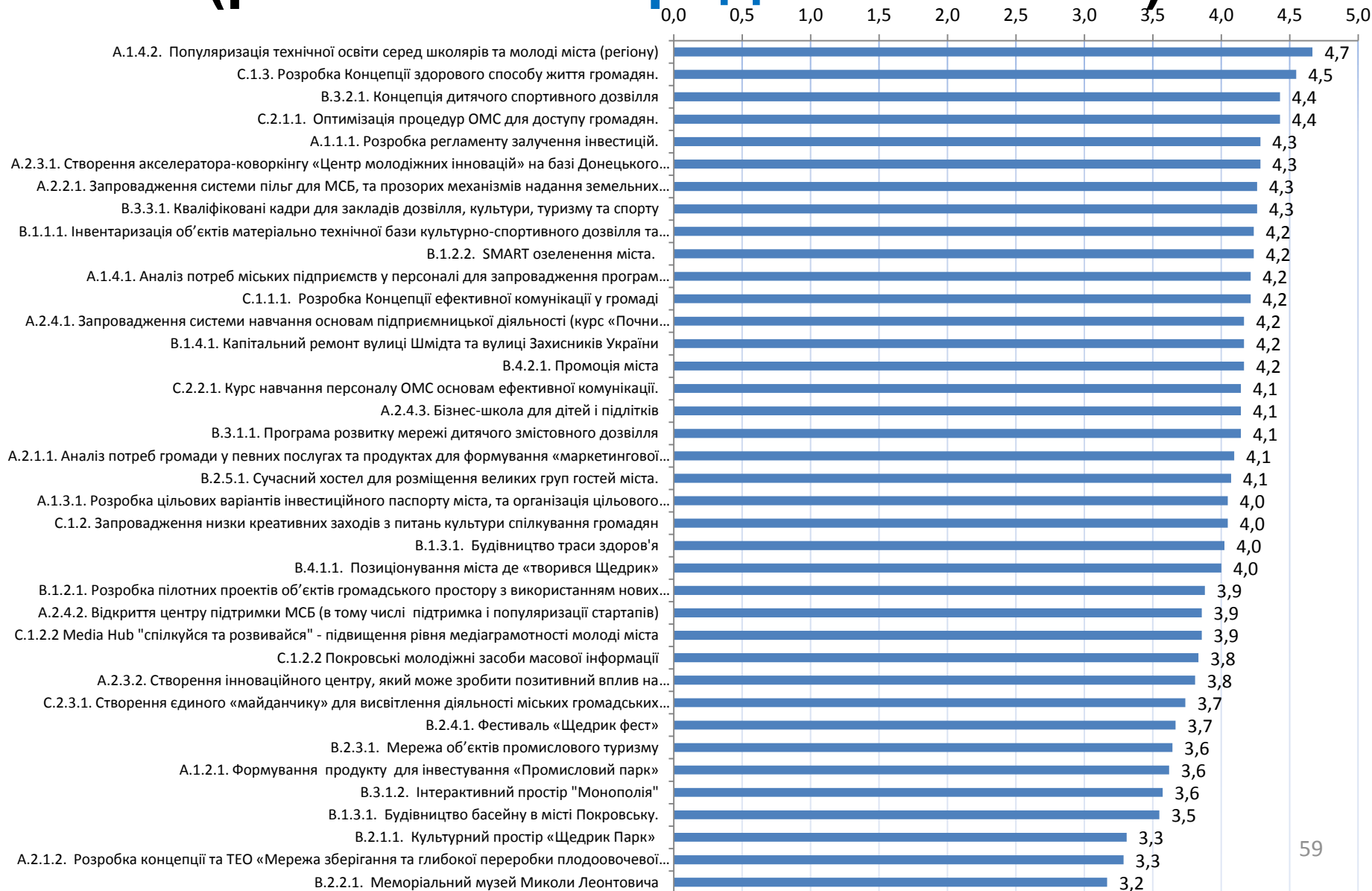

Приклад. Оцінка Оперативних цілей за критеріями

- ◆ Необхідність проекту та його вплив на економічний розвиток міста
- Здійсненність проекту та доступність ресурсів на його впровадження
- ▲ Вплив проекту на мешканців та сприйняття його громадою
- ✕

Приклад. Результати оцінки проєктів (рейтинг та середнє значення).

План засідань Робочої групи (на 6 – 9 місяців)

Вступне засідання Робочої групи зі стратегічного планування

*Збір інформації про стан громади; підготовка ПРОФІЛЮ;
ОПИТУВАННЯ представників громади.*

Перше засідання Робочої групи:

- Презентація Профілю громади, Звіту про опитування громади,
- Визначення Місії та стратегічного Бачення, Напрямів розвитку,
- Ідентифікація проблем

Друге засідання Робочої групи:

- проведення SWOT – аналізу за Напрямами.
- визначення Цілей за Напрямами розвитку.

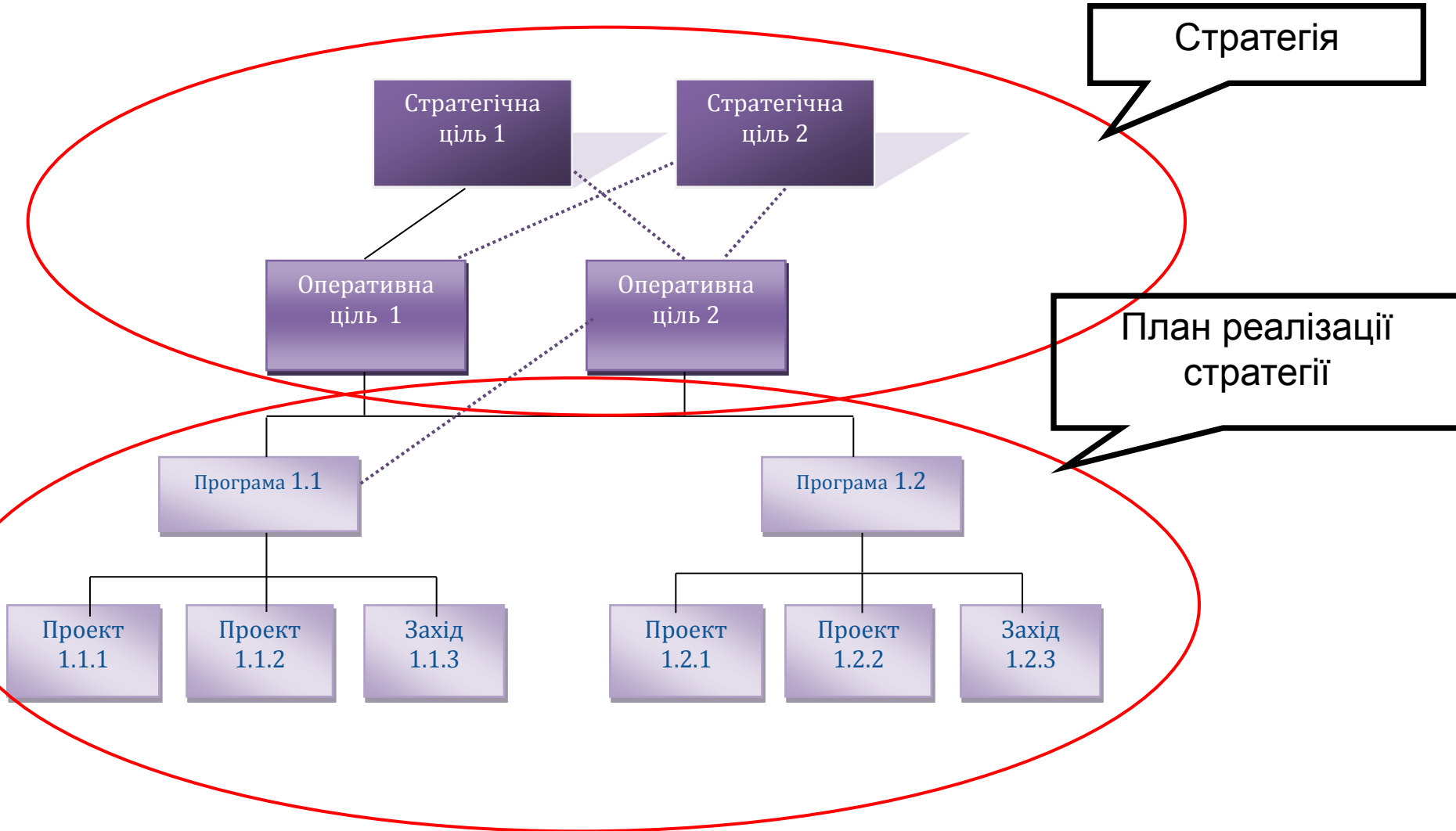
Третє засідання Робочої групи:

- Презентація проекту Стратегії
- Узгодження Стратегічних і Оперативних Цілей.
- Рейтингування Оперативних цілей.

Громадські слухання і презентація проекту Стратегії громадськості

Розгляд Стратегії на СЕСІЇ МІСЬКОЇ РАДИ.

Місце проектів у Стратегії

**Наступний крок –
опис завдань, заходів та
проектів до кожної
Оперативної цілі**

ПРИКЛАД: Оперативні цілі та проекти Стратегії розвитку громади N

№	Оперативна ціль	Назва можливого ПРОЕКТУ	Рік початку впровадження проекту			Відповідальний
			2018	2019	2020	
Напрямок розвитку А. ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК						
Стратегічна ціль А.1. Створення сприятливих умов для стратегічного інвестування в економіку громади.						
А.1.1.	Впровадження привабливої інвестиційної політики.	А.1.1.1. Проведення кадастрової оцінки земель.				Відділ економіки
А.1.2.	Розробка та створення інвестиційних продуктів.	А.1.2.1. Дослідження: а) можливостей для впровадження проектів «Біла глина» та «Крейда»; б) покладів глиняних копалин на території міста, з метою залучення інвесторів до їх видобутку, залучення фахівців до роботи з глиною.				Відділ економіки
А.1.3.	Створення умов для агропромислового комплексу.	А.1.3.1. Розробка та впровадження інвестиційних проектів: «Розвиток тваринництва», «Бджільництво», «Шовкопряд».				Відділ економіки
Стратегічна ціль А.2. Розвиток підприємництва						
А.2.1.	Формування організаційних та інституціональних умов підтримки малого бізнесу.	А.2.1.1. Створення бізнес-асоціації.				Відділ економіки
А.2.2.	Організація навчання основам підприємницької діяльності.	А.2.2.1. Створити постійно діючу систему навчання підприємців-початківців.				Відділ економіки
А.2.3.	Маркетингова допомога підприємцям у визначенні потреб громади у товарах та послугах	А.2.3.1. Дослідження попиту споживачів (опитування мешканців) щодо товарів та послуг міських підприємців, та доведення результатів дослідження до підприємців.				Відділ економіки
Стратегічна ціль А.3. Створення позитивного іміджу громади.						
А.3.1.	Маркетинг та брендинг території громади.	А.3.1.1. Ідентифікація та позиціонування громади – пошук спільних цінностей та символів.				Відділ економіки
А.3.2.	Розробка інвестиційного паспорту громади.	А.3.2.1. Складання базового інвестиційного паспорту громади.				Відділ економіки

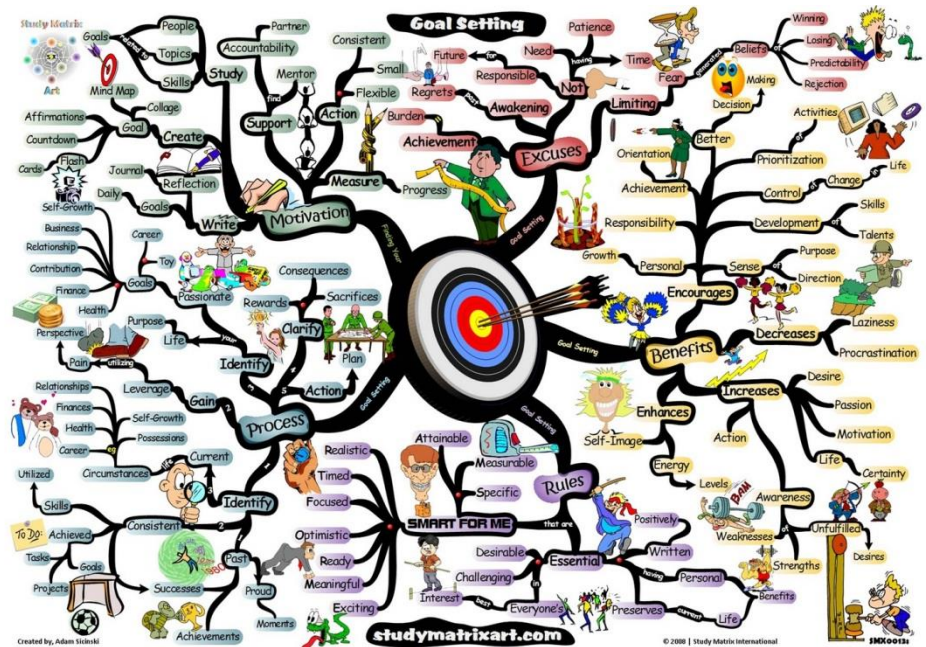
КАРТКА ПРОЕКТУ (Технічне завдання на розробку проекту)

Напрямок розвитку:	ПРИКЛАД			
Стратегічна ціль:				
Оперативна ціль:				
Назва проекту:				
Територія впливу проекту:				
Орієнтовна кількість отримувачів вигод:				
Стислий опис проекту:				
Очікувані результати:				
Показники досягнення мети:				
Період здійснення: Орієнтовна вартість проекту, тис. грн.	2021	2022	2023	Разом
Джерела фінансування: Відповідальний:				
Ключові потенційні учасники проекту:				
Детальний план реалізації проекту				
Перелік заходів	Основний виконавець	Співвиконавці	Термін виконання	
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				

Приклад: Проект А.1.1.1.Впровадження політики гостинності у сфері туризму

Напрямок	А. РОЗВИТОК СФЕРИ ОЗДОРОВЛЕННЯ ТА ТУРИЗМУ				
Стратегічна ціль	А.1. Підвищення якості надання туристичних послуг				
Оперативна ціль	А.1.1. Підвищення якості надання туристам супутніх послуг				
Назва проекту	А.1.1.1. Впровадження політики гостинності у сфері туризму у м.Бердянськ				
Територія, на яку проект матиме вплив	м. Бердянськ				
Орієнтовна кількість отримувачів вигод	Мешканці міста - 120,0 тис. осіб				
Стислий опис проекту	Розробка та впровадження політики якісної гостинності по відношенню до туристів та гостей міста. Створення системи навчання персоналу якісному обслуговуванню.				
Очікувані кількісні та якісні результати	Розроблено Концепцію гостинності міста. Підготовлено та навчено персонал для надання якісних послуг гостям міста.				
Ключові заходи проекту	Розробка та затвердження Концепції гостинності міста. Організація навчання працівників сфери послуг для надання якісних послуг гостям міста.				
Період здійснення	II кв. 2019 - IV квартал 2021				
Орієнтовна вартість проекту, тис.грн.	2018	2019	2020	2021	Разом
	-	100,0	100,0	100,0	300,0
Джерела фінансування	Місцевий бюджет; кошти суб'єктів господарювання				
Відповідальний	Відділ курортно-готельної діяльності				
Ключові потенційні учасники проекту	Оздоровчі заклади; готельні заклади; заклади розміщення; працівники галузей: транспорту, об'єктів харчування, дозвілля та розваг, медичних послуг тощо				
Інше	Одним із завдань Стратегії регіонального розвитку Запорізької області на період до 2020 року є Розвиток туристичних продуктів та мереж				
Детальний план реалізації проекту					
Перелік заходів	Відповідальний. Основний виконавець	Співвиконавці			Термін виконання
Створення робочої групи з розробки Концепції гостинності міста Бердянська	Відділ курортно-готельної діяльності	Відділ транспорту та зв'язку; відділ реклами та туризму; відділ організаційної роботи та внутрішньої політики; управління економіки; вищі навчальні заходи; представники бізнесу депутати Бердянської міської ради			2018
Затвердження проекту Концепції гостинності міста Бердянська	Відділ курортно-готельної діяльності				2018
Інформування надавачів туристичних послуг через ЗМІ та шляхом проведення нарад про основні принципи Концепції гостинності міста	Відділ курортно-готельної діяльності	Відділ транспорту та зв'язку; відділ реклами та туризму; відділ організаційної роботи та внутрішньої політики; управління економіки; Прес-служба міської ради та виконавчого комітету БМР; ЗМІ			2018-2019
Проведення тематичних заходів з навчання фахівців із сфер послуг	Відділ курортно-готельної діяльності	Відділ транспорту та зв'язку; відділ реклами та туризму; відділ організаційної роботи та внутрішньої політики; управління економіки; Прес-служба міської ради та виконавчого комітету БМР; залучені тренери			2018-2021

Громадське обговорення та ухвалення стратегії

Як Стратегія стане документом до виконання?

- **Стратегія** приймається **сесією ради**.
- **Графік** включення **проектів** стратегії до програм, що фінансуються з бюджету.
- **Програми** **річні** соціально-економічного розвитку, багаторічні цільові та інші програми.

Впровадження Стратегії

- Комітет з управління впровадженням (КУВ)
- Моніторинг, індикатори, оцінка, система звітності
- Перегляд і коригування Стратегії

ВИСНОВКИ

- В основі Стратегії мають бути місцеві **ресурси** - **конкурентні** переваги громади.
- Всі **напрями** розвитку - **взаємопов'язані**, умова ефективної роботи - сприйняття їх у цілому.
- **Успіх** упровадження Стратегії - відповідальність осіб, **зацікавлених** у її реалізації. (КУВ)
- Процес СП має тривати **безперервно**, - зовнішні та внутрішні фактори постійно **змінюються**.
- Стратегія розвитку - **інструмент** вирішення тих завдань, які є дійсно «стратегічними», та **підтримуються** громадою.

- ***Стратегія без тактики - це найповільніший шлях до перемоги.***
- ***Тактика без Стратегії - це просто метушня перед поразкою.***

*Сунь-Цзи –
китайський стратег,
6 ст. до н. е.*

Успіхів у розвитку громади!

Володимир Проскурнін,
(050) 6108367, (098)1003409
sivashvvp@gmail.com

Ірина Ковра
(067) 6042755, (099)0167935
kovrapost@gmail.com